

finanslovforhandlinger, og endelig blev væsentlige dele af handlingsplanen så medtaget i den finanslov, der blev vedtaget.

Jeg synes faktisk, at der har været en bred, åben debat om de her ting, og jeg betragter den ikke som afsluttet. Jeg så gerne, at vi igen lavede en tur, tog en bred drøftelse en aften og så arbejdede videre ud fra det. Så jeg mener ikke, at debatten er standset med det, der er sket ved finansloven i år. Jeg synes egentlig, det har været et ret ideelt arbejde: Vi har først været på besøg, så haft en diskussion indbyrdes, derefter stillet forslag og så taget stilling i forbindelse med finansloven, hvor man jo er nødt til at afveje andre økonomiske hensyn, samtidig med at man har en ønskeseddel for det her felt.

Tom Behnke (FP):

Jeg er helt med på, at der var den tur, og at der også var nogle diskussioner bagefter om, hvad vi nu skulle gøre og sådan noget. Det, jeg lægger op til, er en meget mere grundig diskussion om midler og metoder, f.eks. en helt principiel diskussion om pigtråd, om murkroner, om videoovervågning, om elektronisk sikkerhedsudstyr og sådan noget. Altså en meget mere detaljeret diskussion om, hvad det er for midler og metoder, vi er villige til at bruge i et land som Danmark, i et samfund som det danske.

Men jeg er så også tilfreds med, at ministeren her klart og tydeligt har sagt, at den debat ikke er færdig endnu, og at i det øjeblik, hvor der er ønsket om det, så tager vi på en tur mere, og så tager vi en diskussion mere om, hvad vi så kan gøre; det er jeg glad for.

Det er nemlig mit udgangspunkt, at det er for nemt at flygte fra de danske fængsler – hvilket vi jo også har set – og der er desværre alt for mange, der flygter. Det er den situation, jeg gerne vil have rettet op på, og de hidtidige diskussioner med justitsministeren og i Retsudvalget – der har været på rejse rundt i Danmark – har ikke været tilstrækkelige til at dæmme op for det. Derfor forslaget, som er et spark i retning af, at vi får gjort noget mere effektivt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 198: Forslag til lov om ændring af lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. og forskellige andre love. (Forenkling af regnskabsaflæggelse samt frister, 2. fase af lovgivningen vedrørende statslige aktieselskaber og elektronisk dataudveksling m.v.).

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(FremSAT 1/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Lovforslaget indeholder først og fremmest en forenkling og præcisering af reglerne om årsregnskabsaflæggelse og en generel revision af en række fristbestemmelser. Derudover indeholder forslaget anden fase af lovgivningen om statslige aktieselskaber.

For Socialdemokratiet er det afgørende, at der hele tiden sker en forbedring af årsregnskabsbestemmelserne, så mængden af informationer og de opgørelsesmetoder og regnskabsprincipper, som virksomhederne kan betjene sig af, hele tiden sikrer et retvisende billede og lever op til international regnskabspraksis.

Der er i sagens natur tale om meget komplicerede forhold, som både er af afgørende betydning for virksomhederne og for revisionen, og som også har stor politisk betydning dels i sig selv, dels for den politiske signalværdi, der er knyttet hertil.

Socialdemokratiet støtter forenklinger og lettelser, hvor det kan gøres, så det sikrer et tidssvarende regelsæt, og hvor det ikke svækker mulighederne for overblik og inddrivelse af eventuelle skattemæssige restancer. Vi er derfor tilfredse med, at forslaget sammen med en lang række forenklinger sikrer, at vederlag til ledelse bortset fra visse undtagelser skal oplyses, lige-

som det også skal oplyses, hvad der er betalt i skat. Vi er også tilfredse med, at der nu skal ske hensættelser af udskudt skat. Endelig har vi noteret os med tilfredshed, at kravet om to revisorer for børsnoterede selskaber er opretholdt.

Hvad angår de statslige aktieselskaber, er vi enige i lovforslagets indhold, som indebærer, at statslige aktieselskaber fremover på alle relevante områder vil være pålagt samme åbenhed over for offentligheden, som gælder for de børsnoterede selskaber. Der skal altså være tale om en ligestilling med børsnoterede selskaber, som også indebærer, at balancen må gå begge veje. Det gælder bl.a. i spørgsmålet om offentlighedsloven og de statslige aktieselskabers mulighed for at drive deres virksomhed på et privatretligt grundlag og på almindelige markedsmæssige vilkår underlagt den fri konkurrence.

Socialdemokratiet kan støtte forslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil gerne sige om dette forslag, at Venstre grundlæggende er positiv over for intentionerne med at forenkle vores selskabslovgivning. Det siger jeg meget generelt og meget bredt som en tilkendegivelse af, at vi synes, at stort set alt, hvad der har med forenklinger at gøre i dette lovforslag, er en god idé, for vi har faktisk lagt megen vægt på at lette de administrative byrder for virksomhederne her i landet. Det er en sag, som vi har arbejdet ganske meget med, og som jo var en del af det forrige finanslovforlig, som vi nu søger at få udmøntet i konkrete lovgivningsresultater, og ud fra den betragtning tager vi hatten af, fordi ministeren nu møder op med et forslag, der på en lang række områder indebærer forenklinger. Det synes vi er godt. Det synes vi er rigtigt. Men der er selvfølgelig også nogle ting i forslaget, som vi gerne vil se lidt nærmere på; det er klart.

Vi synes, det må være oplagt, at hvis indsamling af oplysninger står i klart misforhold til udbyttet af det arbejde, som der er med at indsamle oplysninger, så skal virksomhederne ikke plages med det. Nogenlunde sådan står der i bemærkningerne et eller andet sted, og det synes jeg er et meget godt grundlæggende princip, når det drejer sig om at forenkle.

Vi synes også, det er flot med en harmonisering af fristerne, og at vi sikrer en ligestilling med statslige aktieselskaber. Vi har ikke noget imod, at man moderniserer sprogbrugen lidt og kalder kommanditaktieselskaber for P/S'er, og

der kan være andre tilsvarende ting, som kunne fremhæves.

Men der er som sagt også nogle ting, som vi gerne vil se nærmere på. Der er bl.a. forholdet omkring revisorerne, hvor vi fra de høringssvar, der er kommet, ved, at der er nogle bekymringer. Det vil vi gerne se nøjere på i udvalget.

Vi vil også gerne se nøjere på spørgsmålet om de statslige aktieselskaber og deres vilkår. Vi mener, det er grundlæggende rigtigt, at vi nu får skabt en ligestilling mellem statslige aktieselskaber og børsnoterede selskaber; det hilser vi naturligvis velkommen. Men det er klart, at der også her er mange detaljer, som vi vil kigge nærmere på i udvalget.

Vi vil naturligvis også se på det område, der hedder bemyndigelser til ministeren. Lad mig bare give et eksempel: Jeg synes, det er flot eller rettere rigtigt, at vi bemyndiger ministeren til at fastsætte regler, der fremmer anvendelsen af elektronisk dataudveksling. Det skal i øvrigt ses i sammenhæng med foreslaget om indførelse af Det Centrale Virksomhedsregister, som vi havde til første behandling i sidste uge, og som jo er et andet eksempel på de forenklingsforslag, der letter de administrative byrder.

Nu jeg nævner det med den elektroniske databehandling, så kan vi selvfølgelig ikke have noget imod, at ministeren får en bemyndigelse til at kunne gennemføre sådan noget på en god og rationelt måde, men vi har noget imod, hvis sådan en bemyndigelse ikke er baseret på frivillighed og økonomisk neutralitet for de virksomheder, det handler om. Det er faktisk sådan, at omkring 25-40 pct. af samtlige virksomheder i Danmark endnu ikke har haft råd til at anskaffe det nyeste moderne teknologiske udstyr. De bruger stadig væk kuglepennen og almindelige bogføringsprincipper – eller gammeldags bogføringsprincipper, som nogle vil sige – og de skal altså ikke straffes.

Jeg synes, det er fint, at vi arbejder i retning af en mere effektiv og moderne teknologi i vores virksomheder, men vi skal altså lige være opmærksomme på, at vi også får de mindre virksomheder med, at vi ikke skaber vilkår, som er helt urimelige at leve med, for dem, der gerne vil starte en virksomhed. De skal ikke først, inden de overhovedet kommer i gang med at starte deres virksomhed, ofre en masse penge på ny teknologi til lønberegninger og sådan noget.

Jeg nævner det kun for ligesom at tilkendegive, at vi som sagt i princippet er enige langt

hen ad vejen, men der er en række ting, som vi gerne vil se lidt nærmere på i udvalget. Vi vil således også gerne se på de omkostninger og de gebyrer, der er tale om, og en række andre detaljer.

Men grundlæggende synes vi, at forslaget bærer i den rigtige retning. Lettelse af de administrative byrder er en hjertesag for os i Venstre, og derfor hilser vi forslagets principper velkommen.

Kai Dige Bach (KF):

Da vor ordfører, fru Pernille Sams, er ude i embeds medfør et andet sted, har jeg lovet at forelægge Tinget de kloge ord, hun har skrevet.

I Det Konservative Folkeparti er vi særdeles glade for de dele af lovforslaget, som nu gennemfører den sidste del af ligestillingen mellem statslige A/S'er og børsnoterede selskaber, således at de statslige aktieselskaber nu får tilsvarende oplysningskrav, som de private har. Det har vi som bekendt arbejdet for længe, vi har fremsat forslag på forslag, og derfor er dette lige i vor ånd.

Vi har heller ingen problemer med den foreslåede navneændring, så kommanditaktieselskaber nu kommer til at hedde partnerselskaber, og heller ikke at de lettere kan omdannes.

Til gengæld vil jeg gerne sætte spørgsmålstegn ved to ting. Det ene er bestemmelsen omkring revisorerne og deres adgang til at arbejde for Kommunernes Revisionsafdeling, for bliver det nu sådan, at nogle statsautoriserede revisorer og registrerede revisorer må noget, mens andre må noget andet? Og hvis man som den ene eller den anden form for revisor er ansat i Kommunernes Revisionsafdeling, så må man ikke det, man ellers måtte?

Det kræver et præcist svar, for det virker umiddelbart mystisk. Vi er i hvert fald ikke indstillet på at lave forskel på registrerede revisorer, alt efter om de er ansat det ene eller det andet sted, og statsautoriserede revisorer, alt efter om de er ansat det ene eller det andet sted.

Den anden betænkelighed, vi har, er den meget brede bemyndigelse til ministeren til at kunne fastsætte regler, der fremmer anvendelsen af elektronisk dataudveksling. Formålet er godt nok, men bemyndigelsen virker ualmindelig vidtrækkende.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Forslaget omhandler jo mange ting, hvoraf vi ser positivt på det meste af det; det vil jeg forbi gå i tavshed. Jeg vil kun hæfte mig ved to ting.

Den ene er lempelserne for de mindre virksomheder, hvilket jo er godt nok, mindre virksomheder skal selvfølgelig ikke indsende overflødige oplysninger. Men der er jo det modstående hensyn: at offentligheden også dér har et berettiget krav på oplysninger. Og det vil vi afveje over for hinanden og under udvalgsbehandlingen gennemgå nøje, om vi har ramt det rigtige.

Der er især ét punkt, hvor man straks kan sige, at vi er uenige, nemlig med hensyn til den bestemmelse, der lempes for adgangen til at oplyse om koncernforhold. Jeg synes, at man, uanset om man er stor eller lille, i videst muligt omfang skal oplyse, og derfor vil vi gå imod denne lempelse.

Hvad angår de statslige aktieselskaber, er vi tilfredse med de ændringer, der sker, hvis der er åbenhed, men der er jo én stor mangel: Vi har stadig ikke fået løst problemet om offentlighed i forvaltningen. Og det er et demokratisk problem.

Vi roser os her i Danmark sammenlignet med andre europæiske lande af, at vi har offentlighed i forvaltningen, men så sker der det, at når man lægger en statslig aktivitet væk fra en almindelig statsvirksomhed og over i et selskab, så forsvinder dette begreb. Det er indlysende, at når der er tale om selskaber, hvor en del af aktiviteten er ude i direkte konkurrence, så skal de have lov til at have fortrolighed omkring den del. Det har jeg ikke noget at indvende imod. Men i de mange tilfælde, hvor der ikke er tale om nogen som helst konkurrence, burde der være offentlighed i forvaltningen, som det i øvrigt i forvejen gælder for nogle selskaber; forsyningselskaber f.eks. har jo fuld offentlighed i forvaltningen.

Det vil vi atter tage fat på. Vi har gjort det før, og under udvalgsarbejdet vil vi tage fat på det én gang til. Så jeg skal give tilsagn om et positivt udvalgsarbejde.

Bjørn Elmquist (RV):

At gøre det lettere forståeligt og at forenkle inden for dette område er tiltrængt, nødvendigt og en god idé, så vi støtter til fulde forslaget lige fra at kunne bruge ordet partnerskab i stedet for et ord – nemlig kommanditselskaber – som jeg har ladet mig fortælle minder om en spiritusprøve, og over til det med bemyndigelsen til at fremme anvendelsen af elektronisk dataudveksling. Det kan vi nu ikke se nogen problemer i, men vi vil da gerne lytte til, hvad De Konserva-

tive kan have af spørgsmål på det område, hvis det ikke bare er det dér med, at man principielt er imod bemyndigelser på den måde i lovgivningen.

For så vidt angår regnskabsaflæggelsen for de små selskaber, er det jo godt, når vi nu også andre steder i vores politiske aktiviteter her i Folketinget i disse måneder er i fuld gang med at prøve at lette de administrative byrder for de små og mellemstore virksomheder.

Vi vil også med opmærksomhed følge det, som SF's ordfører var inde på, nemlig spørgsmålet om offentlighed. Hvad sker der med kravet om offentlighed i forvaltningen? Og i og for sig også med Ombudsmandens mulighed for at vurdere skøn i den offentlige sektor, når det flyttes ud af det, der er den normale traditionelle klassiske offentlige administration og over i selskaber af denne her karakter.

Vi har fuld forståelse for, at der er hensyn at tage til konkurrerende selskaber, og vi er sikre på, at en stor del af problemerne også kan løses på den måde, som det er foreslået her: gennem offentlighedens indsigt og indseende med årsregnskab, halvårsregnskaber, og hvad det kan være.

Men vi vil da være meget spændte på og interesseret i, om SF kan komme med et columbusæg, for det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Det Radikale Venstre har nogle problemer med det, der sker i Øresundskonsortiet i øjeblikket, og har en fornemmelse af, at der er noget, som måske nok på en eller anden måde stadig væk burde kunne lirkes ud ved hjælp af loven om offentlighed i forvaltning, men som jo samtidig, det må vi fastslå, efter reglerne hører under det, der kan være undtaget offentlighed, fordi der er et hensyn til konkurrencen. Så vi vil følge dette med den største opmærksomhed, men støtter derudover til fulde ministerens forslag.

(Kort bemærkning).

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Jeg var glad for hr. Bjørn Elmquist bemærkning, og jeg kan da sige, at vi allerede har haft fat i dette spørgsmål tidligere. Vores forslag er nu som før, at vi udvider den inddragelse af forsyningselskaber til at omfatte alle selskaber, hvor staten har bestemmende indflydelse, men selvfølgelig med en klausul om, at i de tilfælde, hvor statslige selskaber er i konkurrence, er disse aktiviteter ikke omfattet af offentlighed i forvaltningen.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg skal såmænd bare stille hr. Bjørn Elmquist det enkle spørgsmål, om hans bemærkninger er udtryk for, at De Radikale ikke står bag lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nu bliver vi jo allesammen ældre. Hr. Svend Erik Hovmand har i hvert fald tidligere haft en udmærket høreelse, eller også er der måske noget i vejen med mikrofonanlægget, det ved jeg ikke. Men jeg mener, at jeg både i starten og som det allersidste sagde, at Det Radikale Venstre til fulde bag står ministerens forslag. Det udelukker naturligvis ikke, at hvis vi finder et columbusæg – columbusæg er jo sjældne – så ser vi på det, og jeg er også sikker på, at der i de øvrige regeringspartier er stor interesse for at optimere et i forvejen godt forslag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne erklære mig som en af dem, der er glad for den åbning, som Det Radikale Venstre lægger op til med hensyn til offentlighedslovens eventuelle indførelse på statselskabers virke, for det er jo sådan, at det er rigtigt, som hr. Bjørn Elmquist siger, at der selvfølgelig kan være konkurrencehensyn, som man skal tage.

Men der er jo netop regler i dag, der også betyder, at hvis f.eks. en statsvirksomhed som en del af den offentlig forvaltning netop har sådanne konkurrencehensyn at måtte tage, så kan den rent faktisk undtages fra de aktindsigtsregler, som jo netop følger af offentlighedsloven, og som netop er det, der giver befolkningen garanti for, at man kan søge aktindsigt og få indsigt i den offentlige forvaltnings virke.

De regler har vi jo netop til den situation, hvor man inden for staten driver en virksomhed, som ikke kan tåle at komme for dagens lys af forskellige grunde. Og det er jo også årsagen til, at vi er nogle, der mener, at offentlighedsloven godt kunne gælde for statselskaber, netop fordi der er denne undtagelsesmulighed i loven.

Kim Behnke (FP):

Lad mig starte med det nemmeste, nemlig at tilkendegive, at vi selvfølgelig fuldt ud kan støtte en lang række af de forenklinger omkring regnskabsaflæggelse osv., som ministeren lægger op til. Vi synes, det er rimeligt og fornuftigt, og

man kan jo fristes til ved sådan en lejlighed at spørge: Hvorfor har vi ikke gjort det noget før? Men bedre sent end aldrig.

Når det så gælder det, som der også indtil videre har været lidt diskussion om, nemlig spørgsmålet om de statslige aktieselskaber, så er den nemmeste måde at slippe ud af den kattepine, som jo gang på gang opstår omkring de statslige aktieselskaber, at gøre det, at man sælger aktierne til private, så det bliver rene, private aktieselskaber. Der er jo ikke noget som helst sagligt argument for, at staten skal drive disse mange aktieselskaber.

Men er der et politisk ønske i Folketinget om, at staten har en del af sine aktiviteter placeret i aktieselskaber, så må man altså også være parat til at tillade, at der fortsat kan være den parlamentariske kontrol med aktiviteterne i de selskaber. I øjeblikket er det jo sådan, at hvis en aktivitet foregår i en forvaltningsenhed, så er der mulighed for indsigt for parlamentet i form af, at folketingsmedlemmerne kan stille spørgsmål her i Folketinget, som vi kan få ministeren til at besvare, og hvis det går galt, så kan vi også stille ministeren til ansvar. Flytter man til gengæld tingene over i et aktieselskab, så er der en tendens til, at vi får det svar, når vi spørger til tingene, at det kan man ikke oplyse, fordi nu foregår det jo i selskabsform og dermed efter nogle andre regler. Det er ikke rimeligt. Vi bør have den samme fulde indsigt.

Så er der selvfølgelig konkurrencehensynet, der jo både bliver brugt og misbrugt. Når det gælder et selskab, der skal bygge en forbindelse over Storebælt eller en forbindelse over Øresund, så er det jo rent vrøvl at tale om konkurrencehensyn, for der er jo ikke andre, der står og skal bygge en alternativ forbindelse, og som på den måde kan opnå uhensigtsmæssig indsigt.

Derfor er det selvfølgelig et skridt i den rigtige retning, at ministeren nu lægger op til en ligestilling mellem de statslige aktieselskaber og de børsnoterede selskaber, men vi synes ikke, at ministeren går langt nok, og derfor modtager vi selvfølgelig også hr. Bjørn Elmquists bemærkninger til netop dette punkt med absolut entusiasme. Vi glæder os til, at vi under udvalgsarbejdet kan få gjort netop disse bestemmelser bedre, for vi synes, det er vigtigt. Men man må aldrig nogen sinde glemme, at for en lang række af disse aktieselskaber, det gælder f.eks. Københavns Lufthavn osv., gælder det, at man er i en proces, hvor man går fra at være en statslig virksomhed til, at det er private aktionærer, der

ejer tingene; det er formålet med at lave aktieselskabet, og det er selvfølgelig også det, der bør være sigtet for alle de øvrige statslige aktieselskaber.

Med disse få, men velvalgte bemærkninger, kan vi give ministeren den melding i dag, at det meste af det, der ligger, ser godt og positivt ud. Der er et enkelt punkt, vi godt vil have gjort bedre, og det håber vi der kan være flertal for i Folketinget.

Frank Aaen (EL):

Vi har som udgangspunkt ikke de store indvendinger mod de foreslåede forenklinger. Vi vil sikre os i udvalgsarbejdet, at der ikke sker forringelser, der skader offentlighedens interesser i indsigt, og vi vil nok ved en anden lejlighed rejse diskussionen, om der ikke var brug for at udvide offentlighedens muligheder for at få indsigt i, hvad der foregår i selskaberne, men den diskussion vil vi altså ikke rejse ved denne lejlighed.

Med hensyn til de statslige aktieselskaber er vi også som udgangspunkt positive. Vi vil dog sikre, at der sker en reel ligestilling, og dér vil vi specielt pege på, om der ikke er brug for mere åbenhed omkring de børsnoterede selskaber, end vi har i øjeblikket, og om der ikke også i endnu højere grad er brug for se på de ikkebørsnoterede selskabers åbenhed eller mangel på samme, for offentlige virksomheder og offentlige aktieselskaber konkurrerer jo ikke kun med børsnoterede, men også med ikkebørsnoterede selskaber. Det synes vi sådan set man bør kigge på.

Sidst vi havde denne problemstilling til behandling her i Folketinget, stillede vi faktisk ændringsforslag, som udvidede de krav, der her og nu bliver stillet til de statslige aktieselskaber til ligeledes at gælde for ikkebørsnoterede aktieselskaber. Vi synes, at der er brug for at se på tingene, og vi vil også bebude ændringsforslag, der peger i den retning.

Hvad angår det med at udvide offentlighed i forvaltningen i forhold til statslige aktieselskaber, så kan vi helt støtte den ordveksling, der har været mellem hr. Bjørn Elmquist og hr. Kjeld Rahbæk Møller. Men vi vil igen understrege behovet for reel ligestilling, så vi er sikre på, at det ikke kun er de offentlige aktieselskaber, der bliver mere gennemsigtige, men at vi også får en tilsvarende gennemsigtighed i forhold til de private aktieselskaber.

Så vil jeg sige, at diskussionen om offentlighed i forvaltningen jo i virkeligheden rejser spørgsmålet om hele udviklingen, hvor mere og mere puttes ind i statslige aktieselskaber. Vi synes i virkeligheden, at den udvikling er til stor skade for demokratiet, og ville ønske, at den rullede baglæns, men i denne omgang så må vi sikre, når der nu er sådanne selskabsdannelse, som vi altså helst så forsvandt, at de i hvert fald i så vid udstrækning som muligt giver Folketinget og offentligheden mulighed for indsigt, der ellers vil gå tabt.

Sonja Albrink (CD):

Jeg skal starte med at sige, at CD kan støtte forslaget, og som tidligere ordførere allerede har sagt, så er forslaget et forenklingsforslag, og det kan vi naturligvis støtte af vores fulde hjerte.

I CD er vi glade for, at der kommer den ligestilling imellem de børsnoterede selskaber og de statslige aktieselskaber. Vi har ikke nogen problemer med bemyndigelsen til ministeren.

Jeg vil gerne tilslutte mig en positiv udvalgsbehandling, men vil dog meddele ministeren, at CD kommer med et enkelt opklarende spørgsmål under udvalgsbehandlingen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det fremgår af det lovforslag, som vi har til behandling her, at det er anden fase i lovgivningen vedrørende statslige aktieselskaber, hvor der så er knyttet nogle forskellige ting til forslaget; men tillad mig som indledning at gøre nogle principielle bemærkninger til selve den udvikling, der har fundet sted, med stadig flere statsselskaber i stedet for at drive de pågældende aktiviteter som en del af den offentlige forvaltning, for dette er jo netop anden fase i opfølgningen på bl.a. de rapporter, som man fik udarbejdet for et par år tilbage, med henblik på at tilvejebringe et bedre retsgrundlag for stats-selskaberne.

Der er jo gået et meget stort stykke arbejde med at tilvejebringe et bedre grundlag for de regler, der skal gælde for statsselskaber. Det er jo lige fra professor, dr.jur. Erik Werlauffs store rapport om statsselskaber, som kom i december 1992 og efterfølgende med den såkaldte Dybkjærrapport fra Finansministeriet i 1993, som jo gik ind på tankerne om, hvordan man kunne reformere det her system.

Det var selvfølgelig med baggrund i, at man gjorde stadig større brug af aktieselskabsformen til at drive offentlig virksomhed, og det skaber

naturligt et behov for, at man også overfører en del af de regler, som gælder for den offentlige forvaltningsvirksomhed, til disse statsselskaber og dermed skaber større indsigt i, hvad der foregår i statsselskaberne.

Dansk Folkepartis principielle opfattelse er, at man fremover i højere grad må vælge, om noget skal drives som en del af den statslige forvaltning, den offentlige forvaltning, eller det helt bør privatiseres og dermed drives rent privat. Vi mener, der er mange, mange komplikationer ved at have disse både og-selskaber, hvor man forsøger at udnytte selskabslovgivningens lukkede rammer til at drive en aktivitet, men samtidig ønsker, at det er det offentlige, der skal stå som ejere af den pågældende aktivitet, det pågældende selskab. Vi mener eksempelvis, det rejser problemer inden for følgende områder:

For det første med den ansvarsplacering, som foretages, eller som skal forsøges foretaget, hvis der går noget galt i forholdet mellem på den ene side den enkelte ressortminister og på den anden side selskabets ledelse. Det har også noget at gøre med den efterfølgende mulighed for erstatningspligt. Om det er staten eller selskabet, der ifalder erstatningspligt, når man laver disse konstruktioner. Gælder det almindelige over-/underordningsforhold, som det gælder i den offentlige forvaltning, eller gør det ikke? Kigger man i retslitteraturen, så er der rent faktisk, som det også fremgår af professor Werlauffs rapport fra 1992, stor uenighed om, hvad der reelt gælder. Og det vil sige, vi kan forudse – medmindre vi tager fat på sådan et område i vores diskussion om revisionen af statsselskaber – at vi skal afvente en sag på området, før vi får det afklaret ved en domstolsprøvelse.

Punkt 2: Er der problemer med habilitet, eller kan der opstå problemer med habilitet? Vi har lavet et system i dag, hvor der i en række selskabsbestyrelser, hvor staten altså står som ejer, er embedsmænd placeret. Disse embedsmænd arbejder samtidig naturligt nok i ministeriet, og i det omfang, man ikke er helt på dupperne med, hvad den pågældende laver i ministeriet versus det arbejde, der laves i selskabets bestyrelse, kan der naturligvis opstå interessekonflikter.

Det siger jeg ikke sker, for jeg har ikke kendskab til nogle konkrete eksempler, der påviser det, men jeg mener, vi har skabt et system, hvor den risiko er øget, fordi vi har lavet de her konstruktioner.

Vi har også et problem på området med aktindsigt i disse konstruktioner, og det er bl.a. lidt

af den debat, vi tog en flig af under korte bemærkninger for et øjeblik siden.

Vi har selskabskonstruktionen, som jo har sit udgangspunkt i den lukkede enhed, og deroverfor den offentlige forvaltning, hvor vi har hævdede traditioner for aktindsigt med offentlighedsloven, der sikrer den enkelte borger muligheden for at henvende sig og få åbenhed omkring de ting, der foregår i den offentlige forvaltning.

Med stadig flere statslige aktiviteter i selskabsform er det en måde at flytte aktiviteterne ud af offentlighedslovens rammer på og dermed også få aktiviteten væk fra borgernes mulighed for som hovedregel at kunne søge aktindsigt.

Jeg nævnte tidligere også, at i offentlighedsloven er der jo mulighed for i dag at sige, at der er noget, der skal undtages fra aktindsigt under henvisning til de gældende konkurrencevilkår. Selv om man altså tillige har gennemført offentlighedsloven over for statselskaber, ville man jo også her kunne anvende den undtagelsesregel i de situationer, hvor det var nødvendigt, men så ville udgangspunktet være åbenhed og offentlighed, og det sekundære ville så være den lukketthed i de konkrete situationer, hvor det var nødvendigt.

Som vi har lavet det nu, har vi offentlige aktiviteter, der foregår i aktieselskabskonstruktionen, hvor udgangspunktet er lukketthed, og offentlighed er kun undtagelsen med de specifikke regler, vi så behandler.

Det sidste punkt, jeg vil nævne under denne lille opremsning, er området med tavshedspligt, hvor jeg også mener, der er indbygget problemer i det system, vi har opbygget i lovgrundlaget, som det foreligger.

Den enkelte ressortminister for sit aktieselskab/statselskab får jo oplysninger fra selskabet, og ifølge selskabsloven er der ingen tvivl om, at den pågældende ressortminister ifalder tavshedspligt i forhold til netop de almindelige selskabsretlige regler.

Men i forhold til ministeransvarlighedsloven har ministeren jo pligt til her i Folketingssalen at redegøre og svare loyalt på de spørgsmål, som de enkelte folketingsmedlemmer vælger at stille. Det betyder rent faktisk, at vi kan stille spørgsmål, men måske møde en minister, der siger: I forhold til at det jo er selskabsforhold osv., kan jeg ikke oplyse de pågældende ting. Der ligger en konflikt, som det også i retslitteraturen er påtrængende at få set på.

På disse områder og ganske givet også på flere, som jeg ikke skal trætte Folketinget med på nuværende tidspunkt, skal vi efter vores opfattelse tage hul på helt anderledes initiativer, der er nødvendige i forhold til det foreliggende retsgrundlag for statselskaber, og derfor mener vi ikke, når der i underoverskriften til lovforslaget står »2. fase af lovgivningen vedrørende statslige aktieselskaber«, at det bør være den sidste fase. Der skal komme flere til.

Selve forslaget, skal jeg så sige, er vi meget positive over for, fordi vi trods alt mener, at forslaget går i retning af en større åbenhed om de ting, der foregår i statslige aktieselskaber. Udgangspunktet er jo, at man vil skabe en lighed mellem de børsnoterede selskaber og så statselskaber, og det er klart alt andet lige i forhold til de retsregler, der gælder for statselskaberne i dag, at så vil det skabe en større åbenhed om statselskabernes forhold.

Derfor er vi selvfølgelig positivt indstillet over for de ting, der indgår i lovforslaget, herunder de forenklinger, som også opremses, men der er altså nogle områder, hvor vi mener, man burde gå videre, herunder i særdeleshed selvfølgelig det forhold, at offentlighedsloven burde gælde for statselskaber.

På den måde må man jo også politisk gøre sig bevidst, om man ønsker, at en aktivitet skal foregå i privat regi, eller man ønsker, den skal foregå i offentligt regi.

De eneste steder, hvor vi egentlig mener, man burde undtage de ting, er i de situationer, hvor man helt bevidst laver en selskabskonstruktion med henblik på at sælge aktierne inden for en kort årrække. Der kan der være situationer, hvor man skal gøre selskabet helt klar til en reel privatisering ved, at man afhænder aktierne, og så kan der være andre ting, der spiller ind.

Men ellers hvis man blot ønsker at lade nogle aktiviteter overgå fra at være en del af den statslige forvaltning til et statsligt aktieselskab, så mener vi, at mange af de regler, der gælder for den statslige, offentlige forvaltning, bør følge med over på selskabet.

Så derfor kan jeg allerede nu sige, at Dansk Folkeparti vil støtte eller eventuelt selv fremsætte ændringsforslag til dette lovforslag, der er bebudet, og ellers se positivt på det i den videre behandling.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Ja, jeg vil da gerne indledningsvis takke faktisk samtlige ordførere for, synes jeg, en positiv behandling af lovforslaget.

Det er jo noget teknisk stads det her. Lad mig starte med at sige det. Det kan vi vel alle sammen bladre os igennem til at se, og det er jo heller ikke det, vi skal beskæftige os med i dag.

Der er betydelige forenklinger især for små og mellemstore virksomheder i det her lovforslag, og jeg har endnu en gang med glæde noteret mig, at det er en linje, som samtlige Folketingets partier bakker op. Det lover godt for det videre arbejde med at reducere bøvlet. Jeg har tidligere proklameret her fra talerstolen, at nemt er det såmænd ikke, så politisk opbakning søges, tak.

Lovforslaget reducerer jo omfanget af de lovkrævede oplysninger til virksomhedernes årsregnskaber i det omfang, dette ikke skader regnskabsbrugernes mulighed for at bedømme virksomheden. Det er en balancegang. Hr. Kjeld Rahbæk Møller var inde på spørgsmålet om den balancegang. Jeg synes selvsagt, vi har fundet en fornuftig balance. Det må vi diskutere videre.

Derudover er årsregnskabslovens størrelsesgrænser hævet, således at flere virksomheder kan benytte lovens undtagelser fra oplysninger i årsregnskabet, og de fleste af lovens undtagelsesbestemmelser er så flyttet hen til et særligt kapitel. Det er for at få det til at se lidt mere overskueligt ud. Og det har jeg heller ikke hørt at der er nogen der har noget imod.

I sammenhæng med det her lovforslag vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen så udarbejde en ny bekendtgørelse, der også vil indeholde forenklinger. Og styrelsen er i øvrigt i gang med at udvikle det, der hedder et eksempelregnskab, som kan gøre regnskabsaflæggelsen mere overskuelig for de små virksomheder.

Herudover indeholder lovforslaget, som flere ordførere også har nævnt, en harmonisering af fristerne, som virksomhederne er underlagt i en række love, der administreres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Bøvlet med hensyn til at finde ud af fristerne og efterfølgende gebyropkrævninger har vi jo tidligere beskæftiget os med i Folketinget. Det er stadig væk sådan, at man skal overholde frister, men man overholder dem jo også bedst, hvis man forstår dem.

Der er ingen grund til at komme efter folk, medmindre de har fået et rimeligt varsel, men selvfølgelig skal man overholde fristerne, selvfølgelig skal regnskaberne afleveres, og de skal også afleveres til tiden. Man skal bare være klar over, hvornår tiden er.

Alt i alt som sagt forenklinger for små og mellemstore virksomheder.

Derudover har det været spørgsmålet om offentlighed i forvaltningen, der har præget debatten i dag. Altså, lovforslaget her følger jo – og det er jeg enig i – det hensyn bag offentlighedsloven, som er at sikre borgerne betryggelse i de sager, hvor det offentlige træffer forvaltningsmæssige afgørelser; det vil sige en egentlig myndighedsudøvelse.

Det er, hvis man driver bestemte former for forsyningsvirksomhed, naturgas osv., osv. Men statslige aktieselskaber, der derimod typisk har erhvervs-mæssige opgaver, beskæftiger sig ikke med offentlig forvaltning, og derved har vi så spørgsmålet om, hvor man skal trække grænsen. Lovforslaget har trukket én grænse. Jeg har hørt nogle ordførere tale for en anden.

Jeg vil gerne på regeringens vegne fastholde dette forslag, men naturligvis er alt jo til drøftelse. Det er jo derfor, vi har fremlagt det i Folketinget.

Så har der været nogle bemærkninger om særreglen for de kommunale revisionsafdelinger. Også her er det udtryk for en balancegang.

Hr. Hovmand nævnte det – jeg tror også, hr. Kai Dige Bach nævnte det – vi må drøfte begrundelserne for at gå den balancegang her og de principper, man eventuelt kan komme i konflikt med ved at flytte den balancegrænse frem og tilbage.

Og så endelig til sidst spørgsmålet om elektronikken, om teknologien og om EDI. Flere ordførere var lidt utrygge ved den bemyndigelse, der ligger til ministeren. Og det vil jeg sige til ordførerne: Det behøver de såmænd ikke at være.

Hr. Hovmand nævnte to principper for det her. Han nævnte frivillighed, og han nævnte økonomisk neutralitet. Om frivillighed vil jeg sige: Jeg er et hundrede procent enig, og det kan vi sagtens skrive ind, at det er det, vi mener med det, og det er inden for det princip, ministeren kan få bemyndigelsen. Jeg er fuldstændig enig.

Økonomisk neutralitet vil jeg gerne fortolke på den måde, at ingen virksomhed, der vælger ikke at bruge teknologien, må stilles ringere end i dag. Men hvis virksomheder går hen og benytter og investerer i ny teknologi, benytter denne elektronik, som også letter arbejdet for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – og det er jeg overbevist om at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil værdsætte – så synes jeg egentlig også, at de virksomheder, der har foretaget en sådan investering, skal have del i en eller anden form for gevinst ved, at det bliver lettere.

Jeg synes ikke, det gør noget, at der er den lille belønning i det ved at sige: Jamen så er omkostningerne mindre, hvis man bruger elektronikken, men ingen virksomhed, der vælger ikke at koble sig på det dér, skal stilles ringere end i dag. Det synes jeg ville være to gode principper, og hvis det er det, vi kan blive enige om, så går jeg ned og skriver det med det samme, var jeg lige ved at sige. Så kan vi sagtens få flettet det sammen med bemyndigelsen til ministeren, for jeg tror faktisk, vi er ret enige om det her.

Men alt i alt tak for en positiv førstebehandling; det skal nok gå. Tak.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 199: Forslag til lov om anpartsselskaber.
Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 1/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Der er her tale om et forslag til en helt ny lov om anpartsselskaber. Det skyldes, at den gældende anpartsselskabslov er unødigt kompliceret, og at der derfor har vist sig behov for en så omfattende forenkling, at man ikke har kunnet klare det med blot en ændring og gennemskrivning af den eksisterende lovgivning.

I Socialdemokratiet er vi tilhængere af denne forenkling, og vi finder samtidig, at det af mange årsager er vigtigt at anspore til dannelse af selskaber, herunder også anpartsselskaber.

Men vi mener også, at det er vigtigt at sikre, at det foregår på et seriøst grundlag, så man ikke frister nogen til at handle ansvarsløst set i relation til f.eks. betaling af moms, skatter og afgifter. Det er naturligvis vigtigt i sig selv, men også af hensyn til de hæderlige folk, som opfylder deres forpligtelser.

Det var også baggrunden for, at det i december 1991 i forbindelse med finanslovaftalen for 1992 mellem den daværende KV-regering og blandt andre Socialdemokratiet blev vedtaget over en 5-årig periode at hæve kapitalindskudskravet for anpartsselskaber fra 80.000 kr. til 200.000 kr.

Socialdemokratiet havde helst set, at grænsen på de 200.000 kr. var blevet fastholdt, men vi er på den anden side enige i, at den sikkerhed, som skulle ligge i 200.000 kr.s-kravet, vil kunne skabes på anden måde, dels via de allerede gennemførte regler til sikring af en mere effektiv restanceinddrivelse, dels via nye bestemmelser, som er i dette forslag.

Vi kan derfor støtte, at kapitalindskudskravet nedsættes til 125.000 kr., men således at grænsen for iværksættelse af kapitaltabsprocedurer ændres fra 50 pct. til 40 pct., og at der samtidig gennemføres skærpede krav til kapitalens tilstedeværelse gennem skærpede vurderingsregler, forbud mod at bruge kapitalen til stiftelsesomkostninger og forbud mod egne anparter.

Det mener vi er en styrkelse, også fordi der samtidig – med lovforslag nr. L 197, som vi skal behandle om lidt – gennemføres en acontoskatteordning for betaling af selskabsskat for anpartsselskaber med en anpartskapital på mindre end 200.000 kr. pr. 1. januar 1997 på linje med den ordning, der gælder for de anpartsselskaber, der er oprettet siden 6. december 1991, og som altså har skullet opfylde kravet på de 200.000 kr.

Socialdemokratiet kan således støtte forslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg står i en situation, hvor jeg kan sige, næsten som jeg sagde under sidste sags behandling, nemlig lovforslag nr. L 198, at også når det drejer sig om lovforslag nr. L 199, så er vi tilhængere af forenklinger. Forenklinger af anpartsloven, som der her lægges op til, hilser vi selvsagt velkommen.